

Postbus 85980, 2508 CR Den Haag

Provincie Flevoland
Gedeputeerde Staten en Statencommissie
Duurzaamheid

Datum 17-5-2018
Onderwerp Provinciaal beleidskader
Oostvaardersplassen
Ons kenmerk UIT18.0133

Geachte Gedeputeerde, geachte commissieleden,

Op dit moment werkt provincie Flevoland aan een provinciaal beleidskader Oostvaardersplassen en maakt daarbij gebruik van het advies dat is uitgebracht door de commissie Van Geel¹. Wij, Caring Vets, Dierbaar Flevoland, Dierenbescherming, Fauna4Life, IVN, SoortenNL en Zoogdiervereniging, willen de provincie via deze weg vragen om:

- de verbinding tussen de Oostvaardersplassen en het Horsterwold op te nemen in het beleidskader;
- de rust in de kern van het gebied te behouden;
- ondergetekenden en de IUCN te betrekken bij de verdere ontwikkeling van het gebied;
- ondergetekenden te informeren over het beleidskader en in een reactie aan te geven of en hoe onze verzoeken hierin zijn verwerkt.

Verbinden van natuurgebieden

De commissie Van Geel adviseert om in het gebied tussen de Oostvaardersplassen en het Horsterwold geen maatregelen te nemen waardoor een natuurlijke corridor, en daarmee een meer open en compleet natuurlijk systeem, in de toekomst onmogelijk wordt. Wij gaan een stap verder en vragen u om deze corridor op een zo kort mogelijke termijn te realiseren. Deze verbinding is belangrijk om dieren en planten de kans te geven te migreren, waardoor de genetische uitwisseling tussen populaties van dezelfde soorten wordt bevorderd en eventuele inteelt wordt voorkomen. Daarnaast vermindert het de kans op het verdwijnen van soorten door toeval en natuurrampen zoals brand.

Een van de voorstellen die de commissie Van Geel aanraagt ter verbetering van de natuurdoelen, is het moerasdeel vergroten en het droge deel van de Oostvaardersplassen verkleinen. Het gevolg is minder leefruimte voor de dieren die op het droge deel leven (waaronder de grote grazers, maar ook andere dieren). Als de provincie dit voorstel overneemt, wordt de leefruimte voor landdieren dusdanig verkleind dat de kans bestaat dat voor een aantal, minder makkelijk migrerende soorten, het aantal dieren onder het minimum komt dat nodig is om een genetisch gezien gezonde en levensvatbare populaties over te houden². De voorgestelde verkleining van de leefruimte op het droge deel kan dan ook pas aan de orde komen als de verbinding van het droge deel in de Oostvaardersplassen met andere droge natuurgebieden, zoals het Horsterwold, een feit is. Dit om planten en dieren een goede kans te geven om te overleven in het gebied.

¹ <https://www.flevoland.nl/getmedia/a134c459-ad83-4cb4-a924-7fe65b03aaa4/Advies-beheer-Oostvaardersplassen-dvo.pdf>

² <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0006320702003464>

De verbinding tussen de twee natuurgebieden via het Oostvaarderswold is al jarenlang een punt van discussie. In 2010 zette het kabinet Rutte 1 een streep door dit plan. Het goedkopere alternatief, de Oostvaarderswissel, die qua kosten geraamd werd op 20 miljoen euro, kon ook de goedkeuring niet krijgen van het kabinet³. De provincie Flevoland heeft het besluit om de verbinding te schrappen tot aan de Raad van State bevochten. Helaas zonder succes⁴. Wij betreuren het dat de provincie Flevoland tot op heden deze verbinding niet samen met partners heeft weten te realiseren. In de natuurvisie van Flevoland erkent men de noodzaak voor het verbinden van natuur, via het Natuurnetwerk (pag. 8)⁵. Men verbindt daarin ook de Oostvaardersplassen met het Horsterwold, zij het via een omslachtige weg en door middel van een "pijl" dwars over landbouwgebieden heen. Dit terwijl de verbinding nog steeds relatief eenvoudig te realiseren is via de ecologische rand die aanwezig is langs de Dodaarstocht. Een ecoduct over het spoor en de A6 zijn uiteraard grote projecten die een flinke investering vergen. Echter, vanwege de voordelen voor de natuur en de natuurbeleving van de burger, is dit het zeker waard.

Beheer van de grote grazers

De commissie Van Geel hinkt voor wat betreft de grote grazers op twee gedachten. Aan de ene kant stelt zij voor om een maximum aantal vast te stellen (plafond), wat in zou houden dat bij overschrijding van dat aantal 'het overschot' van gezonde dieren afgeschoten wordt. Terwijl zij aan de andere kant adviseert het vroeg-reactief beheer strikt uit te voeren en het leidende principe te laten zijn. Afschot vindt dan enkel plaats als dieren in nood zijn en de aantallen volgen de ecologische draagkracht van het gebied. Dit vroeg-reactieve beheer geeft minder verstoring en sluit beter aan bij de rust die het gebied nodig heeft, ook om de N2000-doelstellingen te behalen. Ondergetekenden willen dat het vroeg-reactieve beheer wordt gehandhaafd en de ecologische draagkracht de aantallen bepaalt.

Recreatiedruk

Met het oog op verstoringsgevoelige soorten zoals de roerdomp, is het raadzaam de rust zoveel mogelijk te behouden in het gebied. Naast zo min mogelijk jacht, betekent dit dat wij ook aanraden de recreatieve mogelijkheden in de kern van het gebied beperkt te houden, en deze aan de randen van het gebied te concentreren.

Governance

De commissie Van Geel adviseert verder de governance (besturing) aan te scherpen en de samenwerking tussen overheden en beheerder te vergroten. Zij geeft aan dat verschillende maatschappelijke organisaties en belangenorganisaties goed aangesloten dienen te zijn, net als de wetenschap. Er vanuit gaande dat de provincie de governance op zich neemt, vragen wij de provincie om ondergetekende organisaties te betrekken bij de verdere ontwikkelingen van het gebied. Ook is het raadzaam om de expertise die aanwezig is in het wetenschappelijke platform van het IUCN te benutten bij de verdere ontwikkeling en uitbreiding van het gebied.

³ <https://vroegevogels.bnnvara.nl/nieuws/kamermeerderheid-geeft-grazers-niet-de-ruimte>

⁴ <https://www.ad.nl/nieuws/rvs-zet-streep-door-aanleg-oostvaarderswold~ab4d47fe/>

⁵ https://www.flevoland.nl/getmedia/72fea796-d504-4714-8666-5611d30a8d30/BuitengewoonFlevoland_DEF.pdf

Graag worden wij op de hoogte gehouden van de stand van zaken rondom het op te stellen beleidskader Oostvaardersplassen en ontvangen wij een reactie op onze verzoeken. U kunt daarvoor e-mailen naar: vraag@dierenbescherming.nl. Bij voorbaat dank.

Hoogachtend,
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren

A.J. (Hans) Bakker
Algemeen Directeur a.i.

Mede namens:

Caring Vets
Dierbaar Flevoland
Fauna4Life

IVN (Vereniging voor Natuur- en Milieu Educatie)
SoortenNL
Zoogdierverseniging

